Dosarul nr. 2p/s-16/26 ***2-26038327-32-2p/s-26032026***

H O T Ă R Â R E
În numele
legii

06 iulie 2026 **or.Ialoveni**
Judecătoria Hîncești (sediul Ialoveni)
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecător Veaceslav Caragia
Grefier Tatiana Cotovici

Cu participarea:
Petiționarilor – ***** și *****, reprezentantului petiționarilor, avocatul Ludmila Bîrcă, în baza mandatului nr.2474816 din 02 martie 2026, reprezentantului persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, avocatul Mihai Rudenco, în baza mandatului nr.2408294 din 04 mai 2026, reprezentantului Agenției Teritoriale de Asistență Socială Centru, Structura Teritorială de Asistență Socială Ialoveni, Eugenia Ioniță, împuternicită prin procura nr.06 din 05 ianuarie 2026,

examinând în ședință secretă, cauza civilă la cererea depusă de avocatul Ludmila Bîrcă, în interesele petiționarilor ***** și ***** cu privire la instituirea măsurilor de ocrotire judiciară sub formă de tutela în privința lui ********, persoană interesată Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru, Structura Teritorială de Asistență Socială Ialoveni***,

a c o n s t a t a t:

I. **Argumentele participanţilor la proces:**

1. La 26 martie 2026, în adresa instanţei a parvenit cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Ludmila Bîrcă, în interesele petiționarilor ***** și ***** cu privire la instituirea măsurilor de ocrotire judiciară sub formă de tutela în privința lui ********, persoană interesată Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru, Structura Teritorială de Asistență Socială Ialoveni***, care a fost repartizată spre examinare în mod automat-aleatoriu prin intermediul PIGD, judecătorului Veaceslav Caragia.

2. În motivarea cererii, avocatul Ludmila Bîrcă, în interesele petiționarilor ***** și ***** a invocat că, petiționara ***** este mama lui *****, a.n. *****, iar petiționarul ***** este fratele cet. *****, persoana în privința căruia urmează de a fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei. Conform Certificatului de dizabilitate și capacitate de muncă seria DM-EM nr.018141, ***** este încadrat în gradul II de invaliditate, fără termen. Totodată, potrivit concluziei CMC din cadrul IMSP Centru de Sănătate Țipala, ,,cet. ***** este în evidența medicului psihiatru, diagnostic stabilit: *întârziere mentală medie – deficiență de comportament.”*

3. La fel, conform fișei medicale a bolnavului de ambulator de la medicul de familie de circumscripție: în intervalul 04.04.2019-24.04.2019 figurează cu spitalizare în cadrul

IMSP SCP, diagnostic - „ *întârziere mentală medie – deficienţă de comportament absent sau minim (F 71.0). Sindrom psihopatiform suportat. Compensare."* Conform fișei medicale a bolnavului de ambulator de la medicul psihiatru de circumscripție: examinatul figurează cu prima internare în cadrul IMSP SCP, fiind spitalizat la data de 25.06.1990, diagnostic la examinare - „Oligofrenie în grad de debilitate moderat pronunțat. Consecințele afecțiunii perinatale precoce. Nedezvoltarea vorbirii gr.II."

4. De asemenea, conform concluziei Raportului de expertiză psihiatrică extrajudiciară nr. 202635A0071 din 17 februarie 2026, întocmit de Serviciul de expertiză psihiatrică medico-legală din cadrul Centrului de medicină legală din mun. Chișinău, Secția psihiatrie Medico-Legală Ambulatorie, ***** suferă de o maladie psihică cronică: „*F71. Retardare mentală moderată cu imaturitate psiho-afectivă severă*", cu nedezvoltarea semnificativă a multiplelor funcții corticale superioare, și anume memoria, gândirea, orientarea, înțelegerea, analiza, sinteza, deci funcțiile intelectual-mnestice, cognitive, psihocomportamentale și emoționale.

5. Menționează, că potrivit aceluiași raport *****, ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunele sale, nu este apt de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei bolnave la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, el având discernământul psihic abolit în totalitate. Reieșind din starea psihică ***** nu poate participa în ședința de judecată la momentul actual, fiind puțin probabil ca starea cet. ***** se va îmbunătăți, maladia psihică cronică de care suferă este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat.

6. Susține că în situația expusă se constată necesitatea instituirii măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința lui ***** pe un termen maxim de 10 ani din motivul incurabilității bolii de care suferă. Luând în considerație că acesta locuiește împreună cu cu mama – Dima Ludmila și sora Dima Natalia (care la fel este o persoană bolnavă), și care are grijă de ei, solicită desemnarea mamei în calitate de tutore a cet. *****, în vederea ocrotirii, reprezentării drepturilor și intereselor patrimoniale și nepatrimoniale ale acestuia.

7. Totodată, în afară de mama, solicită desemnarea în calitate de tutore supleant a cet. *****, în vederea ocrotirii, reprezentării drepturilor și intereselor patrimoniale și nepatrimoniale ale acestuia, cet. *****, care este fratele lui Serghei, și care la moment îl ajută la necesitate, dar nu se află permanent cu el, deoarece are familia sa.

8. În drept şi-a întemeiat cererea în baza art.5, art.7, art.38-39, art.308/11, art.302-309 Cod de procedură civilă, art.17-31, art.32, art.65, art.102 -104 Cod civil al RM.

9. Reprezentantul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Centru, Structura Teritorială de Asistență Socială Ialoveni, Ioniță Eugenia a depus referință pe marginea prezentei cereri, la care a fost anexat dosarul personal al persoanei *****, a.n.*****.

10. Prin referința depusă, persoana interesată Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru, Structura Teritorială de Asistență Socială Ialoveni a menționat, că consideră cererea înaintată de petiționarii ***** și ***** privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința lui *****, întemeiată și care urmează a fi admisă.

11. În ședința de judecată, reprezentantului petiționarilor, avocatul Ludmila Bîrcă, a susținut integral cererea depusă și a solicitat admiterea ei din motivele indicate.

12. Petiționarii ***** și *****, în ședința de judecată la fel, au susținut cererea şi au

solicitat admiterea acesteia.

13. Persoana în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, *****, la ședința de judecare a cauzei nu a fost prezentă, întrucât reieșind din starea psihică, aceasta nu poate participa în ședința de judecată, la momentul actual.

14. Avocatul Mihai Rudenco, acționând în interesele persoanei *****, în ședința de judecată a solicitat admiterea cererii depuse de avocatul Ludmila Bîrcă, în interesele petiționarilor ***** și ***** și instituirea măsurii de ocrotire în privința lui *****.

15. Reprezentatul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Centru, Structura Teritorială de Asistență Socială Ialoveni, Eugenia Ioniță în ședința de judecată a susținut cererea şi a solicitat admiterea acesteia.

II. **Aprecierea instanţei de judecată:**

16. Audiind părțile şi reprezentanții acestora, examinând actele cauzei, apreciind probatoriul administrat în conformitate cu art.130 Cod de procedură civilă şi raportând per ansamblu cele constatate la prevederile legale ce guvernează litigiul, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea depusă, din următoarele considerente.

17. În conformitate cu art.239 şi 240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată. La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.*

18. În conformitate cu art.279 alin.(1) lit.e) Cod de procedură civilă*, instanţa judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la măsurile de ocrotire contractuale și judiciare.*

19. În conformitate cu art.302 alin.(1) lit.a) și alin.(2) Cod de procedură civilă*, în procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă). (2) Cererea de pornire a procesului privind măsura de ocrotire se depune, la alegerea petiționarului: lit.a) la instanţa judecătorească de la domiciliul sau reşedinţa persoanei în privința căreia este instituită sau se solicită instituirea unei măsuri de ocrotire (denumită în sensul prezentului capitol – persoană fizică), inclusiv de la locul aflării instituției de tratament sau instituției sociale în care este stabilită aceasta*

20. Conform art.32 alin.(1) Cod civil*, în condiţiile prezentului cod, în privința persoanei fizice care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acțiunile sale ori exprima voința poate fi instituită, prin hotărâre judecătorească, măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei, a ocrotirii provizorii sau a tutelei*

21. În corespundere cu prevederile art.65 alin.(1), (2) Cod civil, *persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa. (2) Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atât a persoanei, cât şi a intereselor patrimoniale ale*

acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii.

22. Alin.(6) al art.65 Cod civil prevede că, *la luarea oricărei decizii care vizează persoana în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire (persoana ocrotită) sau interesele patrimoniale ale acesteia, instanţa de judecată, autoritatea tutelară şi persoana însărcinată cu ocrotirea (asistentul, mandatarul împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor, ocrotitorul provizoriu, curatorul, tutorele, membrii consiliului de familie) vor acorda prioritate dorinţelor şi sentimentelor persoanei ocrotite, exprimate de sine stătător sau, la solicitarea acesteia, cu ajutorul persoanei de încredere. Dorinţele şi sentimentele persoanei ocrotite vor avea prioritate, chiar dacă sânt susceptibile de a expune persoana ocrotită unui anumit risc, cu excepţia cazului în care ea se expune unui risc grav ce nu poate fi diminuat prin întreprinderea anumitor măsuri suplimentare*.

23. Conform art.92 Cod civil, (1) *măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită sufi cient prin aplicarea dispoziţiilor legale privind obligaţia de întreţinere a soţului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistenta la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective. (2) Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporţională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conştientiza acţiunile ori exprima voinţa.*

24. Conform art.94 alin.(1) lit.d) Cod civil*, cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciare poate fi depusă de către ruda sau afinul persoanei indicate la lit.a).*

25. În cadrul cercetării judecătorești, s-a constatat că *****, a.n.***** este fiul *****, a.n. ***** și fratele lui *****, a.n.*****.

26. Totodată, instanța de judecată a stabilit că, *****, a.n.*****, suferă de maladie psihică cronică: „ *F71. Retardare mentală moderată cu imaturitate psiho-afectivă severă*”, ceea ce nu-i permite să-și conștientizeze acțiunile sale, fiind la evidență medicului psihiatru, , aflându-se în grija și la întreținerea mamei sale – *****.

27. Potrivit certificatului de dizabilitate și capacitate de muncă seria DM-EM nr.018141, ***** este încadrat în gradul II de invaliditate, fără termen. Cauza dizabilității din copilărie (f.d.22).

28. În ședința de judecată a fost cercetat dosarul personal al persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, *****, care a fost anexat de Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru, Structura Teritorială de Asistență Socială Ialoveni la referința depusă în instanța de judecată, care este constituit din copii: a buletinului de identitate pe numele *****, a anchetei sociale, a evaluării complexe a adultului, a certificatului de dizabilitate și capacitate de muncă seria DM-EM nr.018141, a raportului de expertiză psihiatrică extrajudiciară nr. 202635A0071 din 17 februarie 2026.

29. În conformitate cu prevederile art.307 alin.(2) Cod de procedură civilă, *la cerere se va anexa raportul de expertiză extrajudiciară psihiatrică a persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, eliberat cu cel mult 2 luni înainte de data depunerii cererii. Lipsa raportului de expertiză extrajudiciară psihiatrică nu este temei pentru a nu da curs sau a restitui cererea de instituire a măsurii de ocrotire judiciară.*

30. Potrivit concluziilor raportului de expertiză psihiatrică extrajudiciară nr. 202635A0071 din 17 februarie 2026, întocmit de Serviciul de expertiză psihiatrică medico-legală din cadrul Centrului de medicină legală din mun. Chișinău, Secția psihiatrie Medico-

Legală Ambulatorie, experți judiciari Iulia Musiuc și Eugeniu Țîțari, s-a constatat faptul că ***** suferă de o maladie psihică cronică: „*F71. Retardare mentală moderată cu imaturitate psiho-afectivă severă*”, cu nedezvoltarea semnificativă a multiplelor funcții corticale superioare, și anume memoria, gândirea, orientarea, înțelegerea, analiza, sinteza, deci funcțiile intelectual-mnestice, cognitive, psihocomportamentale și emoționale. Ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este apt de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei bolnave la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, el având discernământul psihic abolit în totalitate. Reieșind din starea psihică ***** nu poate participa în ședința de judecată la momentul actual, fiind puțin probabil ca starea cet. ***** se va îmbunătăți, maladia psihică cronică de care suferă este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat (f.d. 18-21).

31. În conformitate cu prevederile art.102 alin.(3) Cod civil, *în privința persoanei care, în temeiul dispozițiilor art.65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei*.

32. Potrivit art.103 alin.(1)-(2) Cod civil, *instanța de judecată stabilește termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. Prin derogare de la alin. (1), în cazul instituirii tutelei, instanța de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de până la 10 ani.*

33. Luând în considerație faptul că, cumulul de probe anexate la materialele cauzei, denotă cu certitudine că, persoana fizică *****, care, în urma unei boli mintale, nu poate conștientiza acțiunile sale, având discernământul psihic abolit în totalitate, urmează să beneficieze de o măsură de ocrotire, instituită în funcție de starea și situația sa.

34. Astfel, ținând cont de concluziile raportului de expertiză care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, este puțin probabil că starea sănătății persoanei expertizate cet.*****, se va îmbunătăți, maladie psihică cronică de care suferă sus-numitul este o boală ireversibilă, prognosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat, instanța consideră necesar de a dispune instituirea tutelei în privința persoanei ***** pe un termen de 10 ani.

35. Potrivit art. 308^{11} alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, *la instituirea măsurii de ocrotire judiciare, instanța de judecată, obligatoriu, se pronunță cu privire la privarea dreptului la vot stabilit de Codul electoral. Persoana este privată de dreptul la vot dacă nu întrunește unul sau mai multe din următoarele criterii:*

a) persoana înțelege informațiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia;

b) persoana apreciază implicațiile acestor informații pentru propria ei situație;

c) persoana are capacitatea de a compara opțiunile disponibile;

d) persoana poate alege opțiunea dorită.

Hotărârea definitivă a instanței de judecată prin care persoana este privată de dreptul la vot, precum şi hotărârea definitivă de ridicare a interdicției de a vota se aduc la cunoștința Comisiei Electorale Centrale.

36. Reieșind din concluziile expuse în raportul de expertiză psihiatrică extrajudiciară

care relevă faptul că ***** ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este apt de a exprima deliberat voința sa în aprobarea decizională, el necesită supraveghere și îngrijire permanentă, având discernământul psihic abolit în totalitate, instanța de judecată conchide că ***** nu întrunește nici unul din criteriile stabilite de alin. (2) al art. 308[11] Cod de procedură civilă, iar pe cale de consecință urmează a fi privat de dreptul la vot stabilit de Codul electoral.

37. Potrivit prevederilor art.128 Codul civil, *sub rezerva dispozițiilor art.127 alin.(2), persoana supusă măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei este reprezentată în actele juridice necesare administrării patrimoniului său conform art. 131-145 Cod civil*.

38. În această ordine de idei, conform art.107 alin.(1) Cod civil, *curatorul şi tutorele sânt desemnaţi de către instanţa de judecată*.

39. În conformitate cu prevederile art. 108 alin. (1) și (2) Cod civil, *în absența instrucțiunilor în vederea ocrotirii, indicate la art.69, instanța de judecată desemnează în calitate de curator sau tutore soțul persoanei ocrotite ori pe cel cu care persoana ocrotită a locuit cel puțin 3 ani, cu excepția cazului în care conviețuirea lor a încetat sau dacă un alt motiv întemeiat împiedică desemnarea acestuia. Dacă desemnarea curatorului sau tutorelui conform alin.(1) este imposibilă, instanța de judecată desemnează în calitate de curator sau tutore părintele, ruda sau o altă persoană care locuiește cu persoana ocrotită ori care menține legături puternice şi stabile cu aceasta, cu excepţia cazului în care un motiv întemeiat împiedică desemnarea persoanei respective.*

40. Totodată, în conformitate cu art.112 Cod civil, *instanţa de judecată poate, dacă consideră necesar şi sub rezerva împuternicirilor consiliului de familie, dacă acesta există, să desemneze un curator supleant sau, după caz, un tutore supleant.*

(2) Dacă curatorul sau tutorele este părinte sau rudă a persoanei ocrotite pe o linie colaterală, curatorul supleant sau, după caz, tutorele supleant se desemnează, după posibilitate, din cealaltă linie colaterală.

(3) Dacă niciun membru al familiei şi nicio persoană apropriată nu poate fi curator supleant sau tutore supleant, instanţa de judecată poate desemna un ocrotitor autorizat.

(4) Curatorul supleant sau, după caz, tutorele supleant supraveghează actele juridice încheiate de curator sau, după caz, de tutore în vederea exercitării măsurii de ocrotire şi informează fără întârziere autoritatea tutelară dacă se constată încălcări în exercitarea acesteia. În caz contrar, el va fi obligat să repare prejudiciul cauzat persoanei ocrotite.

(5) Curatorul supleant sau, după caz, tutorele supleant asistă sau, după caz, reprezintă persoana ocrotită dacă interesele ei contravin intereselor curatorului sau, după caz, tutorelui ori dacă curatorul sau tutorele nu pot să o asiste sau să o reprezinte din cauza limitei împuternicirilor lor.

(6) Calitatea de curator supleant şi de tutore supleant încetează în momentul încetării calităţii de curator şi, respectiv, de tutore. Curatorul supleant şi tutorele supleant sînt obligaţi să ceară substituirea curatorului sau, după caz, a tutorelui în caz de încetare a calităţii acestuia. În caz contrar, el va fi obligat să repare prejudiciul cauzat persoanei ocrotite

41. Pentru considerentele sus-enunțate, instanța de judecată consideră întemeiată cererea formulată de avocatul Ludmila Bîrcă, în interesele petiționarilor ***** și ***** și care urmează a fi admisă, prin instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința persoanei fizice *****, născut la *****, cod personal *****, pe termen de 10 ani de

la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

42. Astfel, ținând cont de faptul, că instanța a admis cererea înaintată de avocatul Ludmila Bîrcă, în interesele petiționarilor ***** și *****, stabilind că ***** este fiul petiționarei *****, iar aceasta dispune de spațiu locativ, capacități materiale și calități morale pentru îngrijirea în continuare persoanei ocrotite, în vederea reprezentării drepturilor şi intereselor patrimoniale şi nepatrimoniale ale lui *****, va fi desemnată tutore petiționara *****.

43. La fel, s-a stabilit că ***** este fratele petiționarului *****, în vederea reprezentării drepturilor şi intereselor patrimoniale şi nepatrimoniale ale lui *****, va fi desemnat tutore supleant petiționarul *****.

44. În conformitate cu prevederile art.art.238-241, 30811 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecată–

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite cererea înaintată de avocatul Ludmila Bîrcă, în interesele petiționarilor ***** și ***** cu privire la instituirea măsurilor de ocrotire judiciară sub formă de tutela în privința lui ********, persoană interesată Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru, Structura Teritorială de Asistență Socială Ialoveni***.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința lui *****, a.n. *****, cod personal *****, pe un termen de 10 (zece) ani.

Se desemnează *****, a.n. *****, IDNP 2001044320288, domiciliată r-nul ***** în calitate de tutore a lui *****, a.n. *****, în vederea ocrotirii, reprezentării drepturilor şi intereselor patrimoniale şi nepatrimoniale ale acestuia.

Se desemnează *****, a.n. *****, IDNP *****, domiciliat r-nul ***** în calitate de tutore supleant a lui *****, a.n. *****, în vederea ocrotirii, reprezentării drepturilor şi intereselor patrimoniale şi nepatrimoniale ale acestuia.

Se privează *****, a.n. *****, de dreptul la vot stabilit de Codul electoral.

Se transmite în termen de 3 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii o copie de pe dispozitivul acesteia autorității competente în scopul efectuării înregistrării măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă.

Se remite o copie a prezentei hotărâri, după rămânerea definitivă, în adresa Comisiei Electorale Centrale pentru informare.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 de zile de la data pronunțării, prin intermediul Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni).

Președintele ședinței, judecător Veaceslav CARAGIA